

سواحل سیستان و بلوچستان زیستگاه پنج گونه لاک پشت دریایی

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از ایرنا، بیش از ۲۰ نقطه از سواحل ماسه‌ای چابهار و کنارک از جمله گواتر، لیپار، تنگ، کچو، پُشت، کوپان سر و پزم از مهمترین زیستگاه‌ها و سایت‌های تخمگذاری لاک پشت‌های دریایی بویژه لاک پشت‌های سبز هستند.

لاک پشت‌های دریایی از موجودات در معرض انقراض جهانی و جزو فهرست گونه‌های حفاظت شده «IUCN» هستند که برای چرخه حیات دریا بسیار مفید بحساب می‌آیند.

اغلب گونه‌های لاک پشت سبز و بعضاً لاک پشت منقار عقابی بیشتر مراحل زندگی خود شامل تولید مثل (جفت گیری و تخمگذاری) و تغذیه را در مناطق ساحلی دریای عمان سپری می‌کنند.

جمعیت قابل توجهی از لاک پشت‌های سبز در محدوده آبهای ایران زیست می‌کنند که زادآوری این گونه دوزیستان خزنده بیشتر در سواحل شهرستان‌های چابهار و کنارک اتفاق می‌افتد.

طول لاک این گونه دوزیستان خزنده به ۱۱۰ سانتی متر می‌رسد و از نظر طبقه بندی اتحادیه بین المللی حفاظت از محیط زیست «IUCN» جزو گونه‌های در حال انقراض به شمار می‌آید.

لاک پشت‌ها برای زیست بوم مفید بوده و به عنوان موجودات پاک کننده محیط زیست دریا محسوب می‌شوند که آلودگی‌های سواحل را از بین می‌برند.

فصل تخمگذاری لاک پشت ها در سواحل چابهار

شهرستان چابهار از خلیج گواتر تا خور پارک دارای سواحل ماسه ای و مناطق متعددی برای تخمگذاری و تغذیه لاک پشت های دریایی است که سالانه شمار زیادی از لاک پشت های ماده بویژه لاک پشت سبز این سواحل شنی بکر را به منظور تخمگذاری انتخاب می‌کنند.

لاک پشت سبز نوعی لاک پشت دریایی است که در آبهای گرمسیری دریای عمان (مکران) و خلیج فارس زندگی می‌کند.

بیشتر تخمگذاری های لاک پشت سبز در سواحل ماسه‌ای مجاور روستاهای کچو، پوشات، کیش دپ، کوپان سر، پسابندر و لیپار شهرستان چابهار انجام می‌شود.

در پایش‌های میدانی انجام شده توسط کارشناسان محیط زیست دریایی چابهار در سواحل منطقه تعدادی لانه تخمگذاری شده توسط لاک پشت‌های دریایی در سواحل منطقه رمین نوار ساحلی چابهار - گواتر مشاهده شده که این موضوع بیانگر آغاز فصل تخمگذاری لاک این نوع از لاک پشت‌هاست.

فعالیت‌های حفاظتی قابل توجهی نظیر تهیه برنامه پایش، گشت میدانی شبانه به طور همزمان در سواحل ماسه ای روستاهای مورد نظر، ثبت اطلاعات تخمگذاری، بیومتری و تگ گذاری لاک پشت‌های ماده، ساخت هچری سایت، مراقبت از تخم‌ها، لانه‌ها و رهاسازی نوزادان لاک پشت توسط کارشناسان محیط زیست دریایی با مشارکت جوامع محلی با هدف حفاظت از تخم‌های لاک پشتان تا رسیدن به مرحله نوزاد آوری در طول فصل تخمگذاری در سواحل چابهار انجام می‌شود.

با توجه به طولی بودن سواحل و فاصله زیاد میان سواحل ماسه ای مستعد تخمگذاری و همچنین عوامل تهدید کننده متعدد در منطقه چابهار برای اماکن تخم گذاری و زادآوری لاک پشت ها، پایش همزمان سایت های زادآوری و حفاظت از محدوده های تخمگذاری این گونه های ارزشمند دریایی در این شهرستان بسیار دشوارتر از سواحل ماسه ای واقع شده در جزایر است.

پایش این سایت ها نیاز به تامین اعتبار از سوی سازمان حفاظت محیط زیست، مشارکت بیشتر جوامع محلی و انجمن های مردم نهاد، اجرای برنامه های پایش مشترک با کشورهای همسایه (عمان و پاکستان)، انجام اقدامات حفاظتی و اعمال برنامه های مدیریت زیست محیطی گسترده ای دارد.

زیست هفت گونه لاک پشت دریایی در دریای عمان

رئیس اداره حفاظت محیط زیست چابهار در گفت و گو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: هفت گونه لاک پشت دریایی در آب های گرمسیری خلیج فارس و دریای عمان زیست می کنند.

اشرفعلی حسینی افزود: بیشتر لاک پشت های سبز و بعضاً لاک پشت منقار عقابی مراحل زندگی خود شامل تولید مثل (جفت گیری و تخمگذاری) و تغذیه را در مناطق ساحلی دریای عمان بویژه شهرستان چابهار سپری می کنند.

وی تصریح کرد: خوردن تخم های لاک پشت ها توسط روباه، سگ و شغال یکی از مشکلات و موانع افزایش جمعیت لاک پشت ها است.

رئیس اداره حفاظت محیط زیست چابهار ادامه داد: تردد وسایط نقلیه در جاده ساحلی، ساخت موج شکن، تور ریزی صیادان، تاسیسات موجود در حریم دریا و تخریب لانه ها برای برداشت تخم توسط افراد سودجو در منطقه چابهار اماکن تخمگذاری و زادآوری لاک پشت ها را تهدید می کند.

وی بیان کرد: همه ساله با هدف حمایت و حفاظت از فرآیند زادآوری لاک پشت های دریایی از اواخر بهار تا پایان پاییز برنامه های پایش میدانی شبانه روزی در سواحل ماسه ای توسط کارشناسان محیط زیست دریایی چابهار با همکاری جوامع محلی انجام می شود.

حسینی با بیان اینکه جمعیت قابل توجهی از دوزیستان خزنه در معرض انقراض در محدوده آب های ایران زیست می کنند، خاطرنشان کرد: زادآوری لاک پشت سبز بیشتر در سواحل جنوبی سیستان و بلوچستان بویژه شهرستان های چابهار و کنارک انجام می شود.

لاک پشت ها به طبیعت و سواحل زیبای بخشیده اند

رئیس اداره حفاظت محیط زیست چابهار ادامه داد: تخمگذاری و تولد نوزاد لاک پشت های دریایی زیبای خاصی به طبیعت و محیط زیست سواحل چابهار و کنارک بخشیده است.

وی افزود: لاک پشت ها با خوردن برخی گونه های دریایی از جمله عروس دریایی، جمعیت رو به افزایش آنها را کنترل می کنند.

حسینی اظهار داشت: فصل لانه گزینی و تخمگذاری این نوع لاک پشت از اوایل تابستان آغاز و تا اواخر پاییز ادامه دارد.

وی بیان کرد: طول عمر لاک پشت سبز ۴۰ تا ۵۰ سال و اندازه بالغ آن ۸۰ تا ۱۵۰ سانتیمتر است.

رئیس اداره حفاظت محیط زیست چابهار گفت: هر لاک پشت سبز حداکثر ۱۰۰ تخم می گذارد اما تنها ۲ درصد از تخم ها به بلوغ رسیده و شانس زندگی پیدا می کنند.

وی افزود: کارشناسان محیط زیست دریایی مستقر در چابهار با همکاری همیاران و دوستداران محیط زیست نوزادهای تازه متولد شده لاکپشت‌ها را پس از مراقبت و حفاظت برای ادامه زیست در دریا رها سازی می کنند.

حسینی اظهار داشت: لاک پشت سبز با داشتن رنگ سیاه یا زیتونی مایل به قهوه ای تیره دارای سر کوچک به عنوان موجود طبیعی پاک کننده زیست بوم و آلودگی دریا شناخته می شود.

وی تخریب لانه‌های تخم گذاری لاک پشتها توسط سگ سانان و برداشت تخم ها توسط افراد سودجو را از جمله مشکلات مهم در حوزه نگهداری، حفاظت و کم شدن جمعیت این گونه با ارزش عنوان کرد و افزود: لاک پشت ها برای زیست بوم بسیار مفید هستند و تاثیر بسیار زیادی برای جلوگیری از آلودگی های سواحل دارند.

شهرستان چابهار از شمال به شهرستان های نیکشهر، قسرقند و سرباز، از شرق به کشور پاکستان، از جنوب به دریای عمان(مکران) و از غرب به شهر کنارک متصل است.

چابهار به عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران و سرزمین موج و مرجان واقع در قلب مکرانِ بلوچستان و در فاصله ۶۴۵ کیلومتری جنوب زاهدان مرکز استان سیستان و بلوچستان از سه شهر به نام های چابهار، پلان و نگور، سه بخش مرکزی، دشتیاری و پلان، ۶ دهستان و ۴۳۸ روستا تشکیل شده است.

